

8 társaság

T.

Magyar Nemzeti

DEL PÄCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
I. e. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska“
Novisad. Postatakarékpénztár: csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. január 8.

KEDD

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Az alkotmány felfüggesztését és a parlament feloszlátását a legnagyobb nyugalommal fogadta az ország népe

Ófelsége a király kiáltványa a néphez — Az új kormányt szombaton éjjel nevezte ki a király — Új törvények szabályozzák a királyi hatalom gyakorlását, az állami közigazgatást, a közbiztonságot és az állami rend védelmét — Új sajtótörvény lépett életbe — A király beszédet intézett az ujonnan kinevezett miniszterekhez
Zagrebben is lelkesen fogadták az új rendet

Szeretett Népemhez!

Az összes szerbekhez, horvátokhoz és szlovénekhez!

A legfelsőbb nemzeti és állami érdekek és azoknak jövője azt parancsolják Nekem, hogy úgyis mint Uralkodó és mint ennek az országnak Fia közvetlen a Néphez forduljak és nyíltan és őszintén megmondjam azt, amit most ebben a pillanatban az Én lelkiismeretem és hazaszeretetem diktál.

Bekövetkezett az a pillanat, amikor a Nemzet és a Király között nincs és nem lehet többé közvetítő. Annyi elmúlt erőfeszítés és annyi türelem során, amit magas Kötelességem teljesítésében tanusítottam, lelkesemet bántotta munkás és hazafias, megkínzott néptömegeink jajkiáltása, amely tümegek a természetes és egészséges megítélésükkel már régen úgy érezték, hogy tovább nem lehet azon az uton menni, amelyen eddig haladtak.

A parlamentáris rend és egész politikai életünk mindinkább negatív jeleket nyerne, amiből a Nemzetnek és az Államnak csak kára van. Minden hasznos intézmény az államban, azok fejlődése és nemzeti életünk haladása ezáltal veszélybe került. Az ilyen egészségtelen politikai viszonyok mellett nemcsak a belpolitikai élet és fejlődés szenved, hanem államunk külpolitikai viszonyainak rendezése és fejlődése is, valamint tekintélyünknek és hitelünknek külföldön való megerősödése.

A parlamentárizmussal, amely mint politikai eszköz, felejtethetetlen Atyám tradíciója szerint az Én ideáim is maradt az elvakult politikai szenvedélyek olyan mértékben kezdtek visszaélni, hogy az akadályává vált az államban minden termékeny munkának. A parlament, a parlamenti gyászos események megrendítették a Népből is a hitet ennek az intézménynek hasznosságában.

Ezért elhatároztam és elhatározom, hogy a szerb, horvát, szlovén királyság 1921 június 28-iki alkotmányának érvénye megszűnt.

Az összes országos törvények továbbra is érvényben maradnak, amíg a szükség szerint az Én ukázzommal meg nem szüntettetnek.

Ugyanilyen módon hozatnak a jövőben új törvények is. Az 1927 november 11-én megválasztott nemzetgyűlés feloszlattatik.

Megegyezések még a legközönségesebb pártok és emberek közötti viszonyban is teljesen ichtetlenné váltak. Ahelyett, hogy a parlamentárizmus kifejlésze és erősítse a nemzeti szellemet és államegységet, az a mai formájában a szellemi zűlléshez és nemzeti feloszláshoz kezdett vezetni.

Az Én szent kötelességem, hogy minden eszközzel óvjam az állami és nemzeti egységet és elvagyok határozva, hogy ezt a kötelességet ingadozás nélkül a végsőkig teljesítem.

A nemzet és állam egységét védeni a legmagasabb célja az Én uralkodásomnak és az kell, hogy a legmagasabb törvény legyen számomra és mindenki számára. Ezt diktálja Nekem az Én felelősségem a nemzet és a történelem előtt, ezt diktálja a haza iránti szeretetem és a kegyelet ama számtalan drága áldozatok iránt, akik eme eszméért estek. Ennek a bajnak gyógyszerét megkeresni a mostani parlamentáris kormányválságokban, vagy új törvényhozó választásokban csak drága idő elvesztését jelentené hiábavaló kísérletekkel, ahogy már a legutóbbi években is történt. Nekünk új munkamódszereket kell keresnünk és új utakat törnünk. Meg vagyok győződve, hogy ebben a komoly pillanatban valamennyi szerb, horvát, szlovén meg fogja érteni királyának ezt az őszinte szavát és hogy ők lesznek az Én leghűségesebb támogatóim a jövőben való erőfeszítésemben, amelyeknek egyetlen célja az: hogy minél rövidebb idő alatt elérjük mindazoknak az intézményeknek, annak az állami igazgatásnak és államberendezésnek megteremtését, amely a legjobban meg fog felelni általános nemzeti szükségleteinknek és az állam érdekeinek.

Ezt az elhatározásomat közölve Népemmel, elrendelem az összes hatóságoknak az államban, hogy eszerint járjanak el, mindenkinek megparancsolom, hogy tartsák azt tiszteletben és vessék magukat azoknak alá.
Beograd, 1929. január 6.

ALEKSANDAR s. k.

***

A Hivatalos Lap vasárnapi száma a királyi proklamáción és Ófelségének az új kormányhoz intézett szavain kívül egész sor új törvényt is közöl. Az új törvények a következők:

Törvény a királyi hatalom gyakorlásáról és a legfelsőbb állami közigazgatás szabályozásáról

1. szakasz. A Szerbek, Horvátok és Szlovének királysága örökös monarchia.
2. szakasz. A király az országban az egész hatalom birtokosa. A király adja ki és hirdeti ki a törvényeket, kinevez tisztviselőket és tiszti rangokat adományoz. A király a haderő parancsnoka s ő adományoz kiténtetéseket.
3. szakasz: A király ad amnesztiát az összes büncselekményekre. Az amnesztiát a bünvádi eljárás előtt, az eljárás folyamata alatt és az ítélet kihirdetése után is adható. Az amnesztiát általános és egyéni.
A király kegyelmet is gyakorol. A kiszabott büntetést elengedheti vagy enyhítheti.
4. szakasz: A király képviseli az országot a külállamokkal szemben.
A király háborút üzen és békét köt.
5. szakasz: A király és a trónörökös tizennyolcadik évükkel érik el a nagykorúságot.
6. szakasz: A király személye sérthetetlen. A király nem vonható felelősségre s nem helyezhető vád alá.
7. szakasz: A Szerbek, Horvátok és Szlovének királyságában I. Alekszandar király, a Karagyorgyevics-dinasztia tagja uralkodik.

A király örököse a törvényes házasságból származó elsőszülött fiúgyermek. Ha a királynak nincs fiúörököse, a mellékágból jelöl ki örökösét.

8. szakasz: A királyi ház tagjai a következők: a királyné, a király élő elődjei, egyenes ágbán, ugyanabból a dinasztiból a feleségükkel, a király élő utódai egyenes ágbán a feleségükkel, a király édes testvérei s ezeknek utódai a feleségükkel, az uralkodó király leánytestvérei s valamennyi leányutódai férjhezmenésükig, Arzén herceg, Alekszandar király nagybátyja, Pavle herceg és felesége s valamennyi utódja, a leányutódok férjhezmenésükig.

9. szakasz: A király állandóan az országban tartózkodik. Ha az a szükség merül fel, hogy a király rövidebb időre külföldre utazzon, a trónörökös helyettesíti. Ha a trónörökös kiskoru, vagy ha más ügyekkel van elfoglalva, a királyt a minisztertanács helyettesíti. A helyettesítés a király intézkedései értelmében történik. Ugyanez vonatkozik a király betegségeinek esetére is, amely azonban nem okoz állandó munkaképtelenséget.

10. szakasz: A királyi hatalmat a régens gyakorolja, ha a király háboru vagy ha betegsége miatt szellemileg vagy testileg akadályozva van a királyi hatalom gyakorlásában.

11. szakasz: A régensi hatalmat a trónörökös gyakorolja, ha nagykoru. Ha a trónörökös kiskoru, szellemileg vagy testileg beteg, a királyi hatalmat a régens tanács gyakorolja. A régens tanács három tagból áll, akiket a király külön ukázzal vagy végrendeletileg kinevez. Ugyanakkor a király megjelöli a régens tanács tagjainak helyetteseit is. Ha a régens tanács valamelyik tagja ideiglenesen távol van vagy el van foglalva, a királyi hatalmat a tanács másik két tagja gyakorolja.

12. szakasz: A kiskoru király nevelteséről a régens tanács gondoskodik, a kiskoru király vagyoni ügyeit a király által végrendeletileg kinevezett gyámok intézik. Ha az elhunyt király nem nevezett ki gyámokat, azokat a régens tanács nevezi ki.

13. szakasz: A király halála vagy lemondása esetén, a trónörökös, ha nagykoru, azonnal átveszi a királyi hatalmat s azt proklamáció útján jelenti ki a népnek.

14. szakasz: A király civilisztáját tör-

vény szabályozza.

15. szakasz: A király nevezi ki a miniszterelnököt és a minisztertanács tagjait, akik közvetlenül a királynak felelősek, működésük királyi felhatalmazás alapján történik az állami közigazgatásnak azon ágiban, amelyeknek vezetésére a király megbizta őket. A miniszteri tárcák számát a király állapítja meg.

A miniszterek hivataluk átvétele előtt a király kezébe teszik le a hűség esküt.

16. szakasz: A miniszterek a királynak tartoznak felelősséggel. A király vád alá helyezheti a minisztereket.

17. szakasz: A vád alá helyezett miniszterek felett állami bíróság ítélkezik, amelynek tagjai három államtanácsos és három semmitűszéki bíró. A bíróság tagjait a király nevezi ki. A semmitűszék elnöke az állami bíróság elnöke is. A miniszteri felelősségről külön törvény fog intézkedni.

18. szakasz: A király ukázzal hirdeti ki a törvényeket és az ukáz magát a törvényt is tartalmazza. Az ukázt ellenjegyzí a miniszterelnök, a reszortminiszter és az igazságügyminiszter, aki az ukázt az állami pecséttel ellátja és gondoskodik annak közvételéről a Hivatalos Lapban. A törvény a kihirdetéstől számított tizenöt napon belül lép életbe, ha erre vonatkozólag nem intézkedik másként.

19. szakasz: A közigazgatási hatalmat a király felhatalmazása alapján az egyes reszortminiszterek gyakorolják.

20. szakasz: A bíróságok az egész országban a király nevében gyakorolják a bírói hatalmat.

21. szakasz: Ez a törvény a Hivatalos Lapban történt közzététele után lép életbe.

A törvény végrehajtásáról a miniszterelnök gondoskodik.

Beograd, 1929. január 6.

ALEKSANDAR s. k.

Zsvkovics Pera s. k.
miniszterelnök, belügyminiszter,
őfelsége, a király hárségéde, hadosztálytábornok

(következik az összes többi miniszterek aláírása.)

Látta és az állami pecséttel ellátta:

Srskics Milán s. k.
igazságügyminiszter.

Törvény a közbiztonságról és az állami rend védelméről

1. szakasz: A büntető törvénykönyv értelmében büntetnek tekintetnek a következő cselekmények:

1. Könyvek, ujságok, plakátok vagy felhívások megírása, kiadása, nyomtatása és szétosztása, amelyek arra irányulnak, hogy bárkit is erőszakra buzdítsanak az állami hatóságokkal szemben, vagy amelyek a közbiztonságot veszélyeztetik. Ugyancsak büntetnek minden írásbeli vagy szóbeli propaganda, vagy mások erőszakos meggyőzése, hogy a politikai vagy szociális rendet az államban megváltoztassák.

2. Büntetnek olyan egyesület vagy szervezet szervezése, támogatása vagy olyanba tagul való belépés, amelynek célja kommunista, anarchisztikus vagy terrorisztikus propaganda, vagy a hatalomnak illegális magáhozragadása.

3. Büntetnek épületeknek vagy helyiségeknek bérbeadása vagy bármely formában való átengedése olyan személyek összegyűlése céljából, akiknek célja annak előkészítése vagy megvalósítása, amiket fenti szakaszok tiltanak, ha a helyiség tulajdonosa tudott arról, hogy ilyen célból gyűlnek

össze.

4. Büntetnek tekintendő a katonai lázadásra való felhívás, valamint minden olyan propaganda, amely arra irányul, hogy lázadást szítson a hadsereg körében.

5. Külföldi személyekkel vagy egyesületekkel való összeköttetés, forradalom előkészítése, vagy a mai politikai helyzet erőszakos megváltoztatása céljából, külföldi személy avagy egyesület támogatása, ha ez a személy vagy egyesület államunk érdekei és belső berendezése ellen működik.

6. Robbanóanyagok gyártása vagy összegyűjtése a fenti célokra, valamint ezeknek a tárgyaknak rejtgetése.

7. Hatósági személyek meggyilkolásának előkészítése, megkísérlése vagy végrehajtása.

2. szakasz: Aki a fent felsorolt bünteteket elköveti, halállal vagy husz évig terjedő fegyházzal büntetendő. Akik tudnak az 1. szakaszban meghatározott büntetett előkészítéséről s arról nem értesítik idejében a hatóságokat, husz évig terjedő fegyházzal büntetnek. A hatóságoknak a büncselekményeknek gyorsabb kinyomozása céljából

éjjeli házkutatásokat is szabad tartani.

3. szakasz: Felfüggesztendők az 1. szakaszban megemlített cél érdekében alakult egyesületek és politikai pártok működése, valamint azoknak, amelyek olyan propagandát vagy mások olyan irányu meggyőződését végzik, hogy a fennálló állami rendet meg kell változtatni.

Ugyancsak betiltottnak és felosztattnak tekintendők az összes politikai pártok, amelyek vallási vagy faji jelleggel bírnak.

Az ilyen szervezetek szervezése, támogatása vagy azokba való belépés, amennyiben nem esik az első szakaszban foglalt büntetés alá, egy évig terjedő fegyházzal és 10.000 dinárig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

4. szakasz: Új politikai egyesületek szervezése vagy már meglévő egyesületek további működése, amelyeknek célja eltérő az 1. és 3. szakaszban említett céloktól, külön engedélyhez köttetik, amelyet a közigazgatási hatóság (főispán) ad ki. Amennyiben a főispán egy hónapon belül az engedélyezés kérdésében nem határoz, a kérvény elutasítandónak tekintendő. Aki ilyen egyesületbe beiratkozik vagy az egyesületet támogatja, három hónapig terjedő fegyházzal büntetendő. Azt, hogy valamelyik egyesület politikai jellegű-e, a főispán állapítja meg.

5. szakasz: Tilos szabad ég alatt gyűlések tartása. Zárt helyiségekben is minden gyűlés, összejövetel csak az illetékes rendőrség előzetes engedélye alapján tartható meg. Minden összejövetel három nappal az összejöveteli ideje előtt bejelentendő, aki ezt elmulasztja, három havi fogázra és ötezer dinár pénzbüntetésre büntetetik.

Minden összejövetelre a rendőrhatalóság egy tisztviselőt delegál, akinek jogában áll az összejövetelt esetleges törvénysértés esetén felosztatni. Előzetes rendőrségi engedélyt kell beszerezni esetleges felvonulások és manifesztációk alkalmával is.

6. szakasz: A közigazgatási hatóságok szükség esetén katonai segítséget vehetnek igénybe. Az erre vonatkozó közelebbi intézkedésekről a minisztertanács fog határozni.

7. szakasz: Ha a közbiztonság fenntartására valamely község katonai asszisztenciát vesz igénybe, a község tartozik gondoskodni a katonaság ellátásáról. Ha a rend rövidesen helyreállna, a községnek visszatérítik a kifizetett költségeket, amelyek azután az államkincstárra hárulnak.

8. szakasz: Csavargókat, részegeseket, vagy garázdálkodókat három hónapig terjedő fegyházzal lehet büntetni és ha nincs rendes foglalkozásuk, kényszermunkára utalhatók. Kiskoru személyek abban az esetben, ha egyébként nem ítélhetők el, javítóintézetbe küldendők. Azok a személyek, akik a rendet és békét zavarják, az elsőfoku rendőrbíróság határozata alapján bárhova eltolhatók, ahonnan nem térhetnek vissza az illetékes főispán engedélye nélkül.

9. szakasz: Aki robbanószerkeket gyárt vagy másokat oktat azok gyártásában, aki azokat beszerzi vagy őrzi s előzőleg tudja, hogy valamely büntény elkövetéséhez igénybe vétetnek, a 2. szakaszban felsorolt büntető szankciók mellett még öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

10. szakasz: Aki jogosult robbanóanyagok tartására, ezeket azonban szabályellenesen kezeli, úgy hogy esetleges vagyon vagy személyi kárt okoz, hat hónapig terjedő fegyházzal büntetendő.

11. szakasz: Aki a fegyverek és puska-por, vagy más robbanóanyagok behozatala alkalmával a fennálló törvényes intézkedések ellen vét, 10.000—100.000 dinárig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

12. szakasz: Rendőrségi hatóságok engedélye nélkül senki sem viselhet vagy tarthat fegyvert. A belügyminiszter külön szabályrendeletet fog kidolgozni a fegyvertartási engedélyre vonatkozólag.

13. szakasz: Állami tisztviselők és alkalmazottak, a katonai adminisztráció alkalmazottai, ha sztrájkba lépnek, hat hónaptól

A SEJK HALÁLA

Forró, szenvedélyes szerelmi dráma 7 felvonásban

Főszereplők: CHARLES FARREL—GRETA NISSEN

ODEON

jan.

8-9-én

ÖN MÉG MINDIG BAJLÓDIK

9-ik CSODÁJA

az Annóbatériával és Akkumulátorral.

A TELEFUNKEN RÁDIÓ

ezek nélkül működik és ugy ismeretes, mint a VILÁG

kapható gyári áron részletre is

ALTERNO MŰSZAKI VÁLLALATNÁL

NOVISAD, Kralja Petra 26.

VEL. BEČKEREK, Aleksandrova 10.

három évig terjedő fogházzal büntetendők, a bujtogatók és vezetők ezenkívül még tizezer dinár pénzbüntetéssel sújthatók, ha cselekményük nem esik súlyosabb büntetés alá. Ugyanilyen büntetésben részesülnek azok, akik szabotálással vagy passzív rezisztenciával akadályozzák meg a normális munkát.

14. szakasz: Akik másokat akarnak meg akadályozni a munka végzésében, a 13. szakaszban említett büntetéssel büntetendők.

15. szakasz: Aki népgyűléseket hirdet szabad ég alatt vagy zárt helyiségben vagy olyan jelvényeket visel s olyan lobogókat tűz ki, amelyek alkalmasak arra, hogy a fennálló rend megváltoztatására izgassanak, ugyanilyen büntetésben részesül.

16. szakasz: Állami közegek elleni tüntetések szervezői vagy résztvevői egy évig terjedő fogházzal és 3000 dinár pénzbüntetéssel büntetendők.

17. szakasz: Ha a vádlott megszökök vagy bujkál, az illetékes hatóság lakásának airtajára fogja kiragasztani az ítéletet.

Törvény a tartományi és községi önkormányzatokról

1. szakasz: Az összes községi előjáróságok és képviselőtestületek az egész ország területén felosztottnak tekintendők.

2. szakasz: Beograd, Zagreb és Ljubljana városok cíere királyi ukázzal a belügyminiszter előterjesztése alapján új előjáróságok neveztetnek ki.

3. szakasz: A többi községekben a tartományi főispán nevez ki új előjáróságokat.

4. szakasz: A községi előjáróságok hatásköre ugyanolyan, mint az eddigi.

5. A főispánok kötelesek az összes eddigi községi jegyzőket felmenteni s azok helyébe újakat kinevezni.

6. szakasz: A főispánok az egyes tartományok területére komesszariusokat nevez-

18. szakasz: Sajtóvétségekben is ezen törvény intézkedései alkalmazandók.

19. szakasz: A törvényben említett büncselekményekben az állami bíróságok ítélkeznek gyorsított eljárás alapján minden más bűnügyet megelőzve.

A szerb királysági büntetőtörvény 1-81. paragrafusainak általános határozmányai ezen törvény büncselekményeire is alkalmazandók. A 48-ik paragrafus olyan irányban módosítandó, hogy a vádlott akkor is halálra ítélhető, ha a büncselekmény elkövetésekor betöltötte 18-ik évét.

20. szakasz: Minden ezzel a törvénnyel ellentétben álló törvény, valamint a sajtótörvény és a gyűlésekről és egyesületekről szóló törvény is hatályát veszíti.

21. szakasz: Ez a törvény a Hivatalos Lapban történt közzététele után lép érvénybe.

Beograd, 1929. január 6-án.

ALEKSANDAR s. k.

Zsivkovics Pera s. k.

Srskics Milan s. k.

Törvény az 1925 augusztus 26-iki sajtótörvény módosításáról és kiegészítéséről

1. szakasz: A sajtótörvény 2-ik szakasza hatályon kívül helyeztetik.

2. szakasz: A régi sajtótörvény 18-ik cikkében módosul, hogy a belügyminiszter megtilthatja a külföldön megjelenő lapok és nyomtatványok behozatalát és postai terjesztését.

3. szakasz: A sajtótörvény 19-ik szakasza a következőképpen módosul:

Tilos olyan ujságok vagy más nyomtatványok terjesztése és eladása, amelyek a következőket tartalmazzák: 1. A király és az uralkodóház megsértését. 2. Külállamok ural kodóinak megsértését. 3. A polgárok közvetlen felhívását arra, hogy erőszakkal változtassák meg az ország törvényeit. 4. A közérkölcsök megsértését. 5. Az állam elleni gyűlöletre való felbujtást, valamint vallási vagy néptörzsek közötti ellentétek szítását. 6. Olyan lapokat, amelyek a büntetőtörvénykönyv értelmében büncselekményt tartalmaznak, amelyek az államvédelmi törvény szerinti büntetendők. 7. Hatósági szervek megsértését vagy rágalmazását tartalmaz-

4. szakasz módosítja a régi sajtótörvény 20-ik cikkét és pontosan körülírja, kik tekintendők a királyi ház tagjainak.

5. szakasz: A lapok és nyomtatványok terjesztését és eladását minden esetben az

nek ki, akikre ráruházza az eddigi tartományi közgyűlések és tartományi választmány hatáskörét, amelyek a jelen törvénnyel feloszlhatnak. A komesszariusok teendőit a belügyminiszter szabályozza.

7. szakasz: A törvényeknek és rendeleteknek és statutumoknak mindazok az intézkedései, amelyek ellentétben állanak ezekkel a most ismertetett törvényekkel, elvesztik érvényességüket.

Valamennyi törvény a hivatalos lapban való megjelenés napján, tehát január hatodikán érvénybe lép.

ALEKSANDAR s. k.

Zsivkovics Pera s. k.

Srskics Milan s. k.

a hatóság tiltja be, melynek a sajtótörvény értelmében öt kötelező példányt kell benyújtani. A betiltó végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

6. szakasz: A sajtótörvény 22-ik szakasza hatályon kívül helyeztetik.

7. szakasz: A 23-ik szakasz értelmében módosul, hogy meglehet tiltani a lapok megjelenését háboru és mozgósítás esetén, ha olyasmint tartalmaznak, aminek a közzétételét a cenzura megtiltotta.

8. szakasz: A 25. szakasz hatályon kívül helyeztetik.

9. szakasz: A lap szerkesztője köteles minden esetben elfogadni és a következő számban leközzölni minden helyreigazítást.

10. szakasz: A lap a következő esetekben nem köteles a helyreigazítást közzölni:

1. ha a helyreigazítás nincs aláírva vagy nem az a személy írta alá, aki az inkriminált cikkben meg van nevezve;

2. ha a helyreigazítás kétszer nagyobb, a megjelent cikkénél;

3. ha a helyreigazítás valamilyen büncselekményt tartalmaz vagy rendetlenül van írva;

4. ha a helyreigazítás más nevével van megjelent mint amelyen a cikk megjelent;

5. ha a cikk megjelenésétől már 6 hét telt el,

11. szakasz: A sajtó útján elkövetett büncselekményekért az író, szerkesztő, kiadó, nyomdász és terjesztő együttesen felelnek a büntetőtörvény, az államvédelmi törvény és a sajtótörvény rendelkezései szerint.

12. szakasz: A sajtótörvény 72. szakasza hatályát veszti.

13. szakasz: Ha a sajtótörvény 8. szakaszában előirt büntetések enyhébbek, mint a büntetőtörvényben és az államvédelmi törvényben előirt büntetések, akkor az utóbbiak alapján kell a büntetéseket kiszabni.

14. szakasz: A belügyminiszter vala mely lap megjelenését a következő esetekben tilthatja be:

1. ha a lap egy hónapon belül legalább háromszor el volt kobozva;

2. ha a lap nem közli a következő számban a hatósági helyreigazítást;

3. ha a felelős személyre kirótt pénzbüntetést a lap három napon belül nem fizeti le.

A betiltott lap más cím alatt és formában sem jelenhet meg.

A 15. szakasz értelmében megszűnik az érvénye mindazoknak a rendelkezéseknek, amelyek a fenti szakaszokkal ellentétben állanak,

16. szakasz: Jelen törvény a hivatalos lapban való megjelenés napján lép életbe. amit a hatóság küld be.

Beograd, 1929. január 6-án.

ALEKSANDAR s. k.

Zsivkovics Pera s. k.

Srskics Milán s. k.

A király beszéde az új miniszterekhez

Öfelsége az eskütétel után, mint a hivatalos lap közli, a következő beszédet intézte az új kormány tagjaihoz:

Miniszter Urak!

Minden törekvésem dacára, hogy olyan megoldás találtassék, amely lehetővé teszi az együttes munkát az állam megerősítésére és a nemzet általános javára, megállapítást nyert, hogy ilyen megoldást nem lehetett parlamentáris uton találni.

Ezért én elhatároztam, amint már a néphez intézett manifesztumom is nyilvánosságra hozta, hogy az igazgatási rendszer megváltoztatásával elhárítom a nehézségeket, hogy megtaláljam az orvosságot az állam és a nemzeti élet bajaira. Ilyen szándékoktól vezéreltetve én meghívtam önöket munkatársaimul, abban a várakozásban, hogy helyesen fogják fel az önökre váró munkát, a feladat nehézségeit, valamint az én bizalmamnak jelentőségét. Munkájuk kezdetén még néhány szót akarok önökhöz intézni, amelyek önök számára irányelvül szolgáljanak munkájukban.

Mint egyedül Nekem felelős miniszterek, önök valamennyien a maguk reszortjában a legnagyobb állami auktoritást képviselik. A hatóságoknak ezt az auktoritását önök és az önöknek alárendeltek minden erővel oltalmazni kötelesek és ennek minden körülmények között teljes érvényt kell szerezni. Ezt csak úgy fogják elérni, ha szigoruan áthatja önöket az a jogos törekvés, hogy nem engednek meg semmiféle kijátszást, sem a hatósági tekintély legkisebb megsértését.

A miniszter uraknak és az összes alárendelt szerveknek minden elhatározásánál és minden cselekedeténél csakis a szolgálat és az állam érdekeit kell szem előtt tartani.

Ilyen módon lesz elérhető, hogy a nép teljes bizalommal legyen a hatósági szervekkel szemben és állandó legyen az az érzés és meggyőződés, hogy államunkban a teljes törvényesség, igazság és teljes egyenlőség uralkodik.

Minden feddhetetlen hivatalnokban meg kell, hogy legyen a bizonyosság érzése és tudnia kell, hogy önöknél igaz védelmet fog találni, ha odaadóan és lelkiismeretesen, szorgalmasan és becsületesen végzi kötelességét.

Elvárom, hogy a nemzeti egység szellemét fogják ápolni és kifejleszteni és az összes szerbek, horvátok és szlovének egyenlőségét, összetartását, egyenjogúságát fogják szem előtt tartani és hogy semmiféle olyan akadály, amely az eddigi igazgatási rendszerből fakad, nem hátráltatja önöket és hozzáfognak a legintenzívebb munkához és a legnagyobb aktivitást fejtik ki az államigazgatás minden terén és gyors és megfelelő intézkedésekkel azonnal hozzálátanak az állami igazgatás megjavításához.

En önöket Miniszter Urak felhívom, hogy odaadásukkal és kötelességük lelkiismeretes végzésével támogassanak Engem nagy erőfeszítésben, királyságunk javára és fejlődésére, valamint nemzetünk jobb jövője érdekében mindenkor szemelőt tartva, hogy az állam megmentése a legfőbb törvény és a nemzet szolgálata a legszentebb szolgálat.

Az első minisztertanács

Az ujonnan kinevezett miniszterek vasárnap délből tartották az első minisztertanácsot, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett. A minisztertanácsban Zsivkovicz Pera hadosztálytábornok elnökölt. A

Zágrebban óriási lelkesedést keltett a király manifesztuma

A király proklamációját Zágrebban óriási lelkesedéssel fogadták s a közönség valóságos örömmámoren uszik. A „Jutarnji List“ szerint a horvát nép főleg azért örül, mert megszabadult a vidovdani alkotmánytól és a mai parlamenttől, mely az összes bajoknak előidézője volt.

Macek Vladimir dr., a parasztdemokrata koalíció elnöke a következőket mondotta az újságíróknak: — Amint látszik, a mellényt kigomboltuk. A vi-

Borota Branislav dr. polgármester további intézkedésig a helyén marad

Mint ismeretes, a községi és tartományi önkormányzatok módosításáról szóló új törvény a noviszádi törvényhatósági képviselőtestületet is érinti, amennyiben az új törvény értelmében

a noviszádi törvényhatósági bizottság is feloszlottnak tekintendő.

A képviselőtestületet a főispán fogja kinevezni, ugyiszintén a városi elöljáróságot is.

Illetékes helyen az új törvény életbelépésével bekövetkezett változásokra vonatkozólag a következő információkat kaptuk:

— Magától értetődő, hogy a királyi ukáz következtében feloszlottnak tekintendő a törvényhatósági bizottság, valamint a városi elöljáróság is, Borota Branislav

minisztertanács után elsőnek Szavkovicz Szveta építészeti miniszter lépett ki a tanácssteremből, aki a következőket mondotta az újságíróknak:

— Dolgozni fogunk és önök bírálni fogják működésünket.

Franges Ottó dr. földművelésügyi miniszter így szólt az újságírókhoz:

— Reméljük, hogy minden rendben fog menni!

Srskics igazságügyminiszter kilátásba helyezte, hogy az újságírók mindenről pontos információkat kapnak.

Utolsóinak Zsivkovicz Pera miniszterelnök hagyta el a tanácsstermet, aki az újságírók kérdésére a következőket mondotta:

— Elhatároztuk, hogy kevesebbet beszélünk és többet dolgozunk.

A parlament épületét tegnap erős rendőrkordon szállta meg. Az épületbe senki sem engednek be, még az újságírókat sem.

Az összes miniszterek már elfoglalták hivatalukat. Az új kabinet első teendőjének a közigazgatás teljes átszervezését tekintik.

Beogradban óriási lelkesedéssel fogadták az új helyzetet s a nép lelkes ovációkban részesítette a királyt, aki vasárnap délelőtt néhány pillanatra megjelent az udvari palota ablakán.

dovdani alkotmány, mely hét esztendeig nyomta a horvát népet, megbukott! Teljesen bizom a horvát nép érettségében s öfélége a király bölcsességében s így remélem, hogy a horvát nép ideáljait a közel jövőben megvalósíthatjuk.

A parasztdemokrata koalíció egyébként közös értekezletet tart, hogy állást foglaljon az új helyzettel szemben. Az értekezletet Pribicevics Szvetozár visszaérkezése után fogják megtartani.

dr. mindazonáltal a helyén marad, mindaddig, amíg a főispán nem nevez ki más polgármestert, vagy pedig megerősíti jelenlegi állásában.

Megszűntek az összes választott tisztviselői állások is

akik csak abban az esetben maradhatnak a helyükön, ha a főispán újból kinevezi őket. A főispán megteheti azt is, hogy en-bloc megerősíti állásukban az összes felfüggesztett és a törvény által érintett tisztviselőket.

Egyébként pedig az új törvény szerint feloszlatták az összes községi elöljáróságokat az országban, a főispán pedig felfüggesztette állásától az összes községi jegyzőket is, akiknek a helyébe újakat kell kinevezni.

palotába. Később, amikor kijöttek onnan, nagyon bárátságosan elbeszélgettek az újságírókkal és megígérték, hogy minden kommunikét a kellő időben fognak közölni a sajtóval.

Tegnap a pravoszláv karácsony alkalmából igen sok üdvözlő távirat jött az udvarnagyi hivatalba, különösen Horvátországból.

környékén tegnap hét ember halt meg a nagy hideg következtében. Toulonban és vidékén, különösen Var megyében nagy havazás volt. A hegyekben egy tanyát, amelyben 32 ember lakik, a havazás annyira elzárt a külvilágtól, hogy a szerencsétlenek minden élelmiszer nélkül maradtak.

A budapesti meteorológiai intézet a következőket jelenti: Az északi nagy légnyomás hideg légtömegeivel Bessarabiáig és Ukrajnáig terjeszkedett. Kelet Európában, még a Kárpátok keleti oldalán is — 10 fok Celsiusra süllyedt a hőmérséklet, sőt a távolabbi keleti részekben — 20 fok hideg is előfordult. Dél Európa felett a depresszió felszivódott és így hatása megszűnőn Magyarország és a tőle északra fekvő részek hideg légtömegek hatása alá került. A vyscajai öböl táján egy csekély alacsony nyomású terület van, amely Franciaországban némi enyhülést és lecsapódásokat okoz. Magyarországon vasárnap már csak a nyugati részén és a Duna—Tisza közének déli felében kisebb havazások, ahol a hőmérséklet —2 és —3 fokkal a fagypontra ingadozott. A hóréteg a Dunántul egyes helyein meghaladja a harminc centimétert. Budapesten tegnap délből —1 fok Celsius volt a hőmérséklet. Időjárás: Hideg és többnyire derült idő várható éjszakai köd del.

Uj szegényházat és fertőtlenítő intézetet épít a város a noviszádi kórház mögött

A szegényház jelenlegi épületét és a hatalmas telket eladják s a vételárból fedezik az új szegényház költségeinek egy részét

Megirtuk annakidején, hogy a noviszádi főorvosi hivatal terjedelmes elaborátumot terjesztett a városi tanács elé új fertőtlenítő intézet, menedékhely felépítése érdekében. A városi tanács nem foglalkozhatott érdemlegesen a főorvosi hivatal javaslatával, mert az 1929. évi költségvetés túlterhelése miatt szinte lehetetlennek bizonyult egy modern fertőtlenítő intézet felépítéséhez a szükséges anyagi eszközöket biztosítani. Most azután a kérdéssel kapcsolatban érdekes terv merült fel amelynek ezidőszent nincsenek komolyabb akadályai s amely talán már legközelebb a megvalósulás stádiumába lép.

Arról van szó, hogy

a jelenlegi szegényház helyett új szegényházat épít a város s ezzel kapcsolatban megoldja a fertőtlenítő intézet kérdését is.

Ezzel egyidejűleg megoldást fog nyerni az oly régóta vajudó szegényház elhelyezésének kérdése is, mely ezidőszent ugyszólván a város központjában éktelenkedik s melynek elhelyezése már közegészségügyi szempontból is kívánatos.

A városi műszaki hivatal kalkulációja szerint az új szegényház és fertőtlenítő intézet felépítése körülbelül 1 millió dinárba kerülne.

Ha ezzel szemben a város a szegényház jelenlegi épületét és a hatalmas telek-komplexumot értékesíti

a vételárból könnyen fedezheti az új szegényház építési költségeit

s ezzel olyan előnyös tranzakciót hajthatna végre, amely közegészségügyi szempontból is minden tekintetben megfelel a város közegészségügyi viszonyainak.

A terv keresztülvitelére vonatkozólag már megindultak a tárgyalások a főorvosi hivatal és a polgármester között, aki egyébként a legnagyobb megértéssel fogadta a főorvosi hivatal javaslatát és igyekezni fog, hogy a közgyűlésen is többséget biztosítson a javaslatnak, mely már legközelebb tanácsai javaslat formájában kerül a közgyűlés elé.

A terv mindenesetre a legmelegebben ajánlható, mert ezzel egy csapásra megoldást nyerne a szegényház kitélepitésének kérdése is, mely pedig elsőrendű közegészségügyi követelmény.

Egész Európában beállott a hideg idő

A havazás után most a hideg hullám is eljutott hozzánk. Tegnap a hőmérő egész napon át a fagypontra alát volt, csak a déli órákban emelkedett a napos oldalon +1 fokig. Délután azonban rohamosan süllyedt a hőmérő és este hat órakor már —4 C fokot mutatott. A petrovaradini katonai meteorológiai intézet jelentése szerint az egész országban beállott a hideg, amely különösen az északi és északnyugati részekben érezhető.

A külföldről érkező jelentések szerint egész Eu-

rópában érezhető a hideg, amely különösen a kontinens déli részén szokatlanul erős.

Lisszabomból azt jelentik, hogy tegnap hét fok hideget mutatott a hőmérő. A statisztikai adatok szerint, 1870 óta nem volt példa ekkora hidegre Portugáliában. Santanderi jelentés szerint a környéken olyan nagy hó esett, hogy több helységet élelmiszerhiány fenyeget. Katonai osztagokat vezényelték ki a hóval borított községek megközelítésére.

Párisi jelentés szerint a francia fővárosban és

A Vojvodina közönsége a Délbácska utján értesült a Zsivkovics kormány kinevezéséről

Az egész Vojvodina közönsége, vasárnap reggel a Délbácskából értesült arról, hogy miután parlamentáris eszközök igénybevételeivel nem lehetett a válságot megoldani, Ófelsége Zsivkovics Petár hadosztálytábornok elnökletével nevezte ki a kormányt. Az új kormány tagjai, akik csak szombaton éjjel 11 óra után hagyták el a királyi palotát nem tettek semmiféle nyilatkozatot, de kommunikét sem adtak ki és így csak magán értesítések alapján közölhetjük az eseményeket és az új kormány névsorát. A hivatalos értesítés csak vasárnap reggel jutott nyilvánosságra és eszerint a Zsivkovics Petár hadosztálytábornok által megalakított kormány a következő:

Miniszterelnök és belügyminiszter: Zsivkovics Petár, hadosztályparancsnok, Ófelsége tiszteletbeli hadsegéde.

Külügyminiszter: Marinkovics Voja dr., rendelkezési állományban levő miniszter.

Közlekedésügyi miniszter: Dr. Korosec Anton, rendelkezési állományban levő miniszter.

Hadügyminiszter: Hadzsics Sztevan hadseregparancsnok, Ófelsége tiszteletbeli hadsegéde.

Vallásügyi miniszter: Dr. Alaupovics Tugomir, az Allamtanács alelnöke.

Közegészségügyi miniszter: Dr. Krulj Uros, volt miniszter.

Szociálpolitikai miniszter és kereskedelmi miniszter helyettese: Dr. Drinkovics Mate, nyug. min.

Igazságügyminiszter: Dr. Srskics Milan, rendelkezési állományban levő miniszter.

Közoktatásügyi miniszter: Makszimovics Bozsa, rendelkezési állományban levő miniszter.

Pénzügyminiszter: Dr. Svriljuga Sztanko, a zagrebi tőzsde elnöke.

Földmivelségi miniszter: Dr. Franges Ottó, egyetemi tanár.

Építésügyi miniszter és postaügyi miniszter helyettese: Szavkovics Sztevan mérnök.

Földmivelségi miniszter és agrárügyi miniszter helyettese: Radivojevics Lázár mérnök.

Tárcanélküli miniszter: Uzunovics Nikola, rendelkezési állományban levő miniszter.

Udvari miniszter: Jeftics Bosko, bécsi követ.

Forradalmi változások a román közigazgatásban

Decentrallizáció Romániában — Kilenc tartományra osztják az országot

Bukarestből jelentik: A mai román kormány még ellenzéki korszak idején, reformtervezetet készített a közigazgatás átszervezéséről. Ez a javaslat, amely teljesen át fogja alakítani Románia egész adminisztrációját, már legközelebb a parlament elé kerül. A törvény szinte forradalmi erővel

megváltoztatja Románia közigazgatási összetételét, mely a legszélesebb decentralizáltikus elvek alapján fog felépülni.

Igy például különös figyelemre tarthat igényt az az újítás

az országot kilenc kerületre osztják. Minden kerület élére egy-egy kerületi főnököt neveznek ki. A kilenc kerületi főnök székhelye a következő: Bukarest, Jassy, Chisinev, Csernovitz, Craiova, Temesvár, Kolozsvár, Szatmár és Sziget.

Még nem történt végleges döntés afelett, hogy vajjon a kormány ki fogja-e építeni a decentralizációt egészen a kerületi gyűlés intézményéig? Ebben az esetben a cseh példa szerint, minden kerületnek, külön kerületi vagy tartományi gyűlése lenne. A kerületi főnök hatásköre majdnem azonos lesz a miniszteri hatáskörrel és éppen ezért ugyanez a törvény lényegesen le fogja szállítani a minisztériumok számát.

Külön paragrafusok lesznek a törvényben a kisebbségek nyelvhasználatáról.

Viszont arról, hogy a kisebbségi nyelvhasználatnak milyen mértékben ad teret a törvény, még semmi sem jutott nyilvánosságra.

Kicsérélik a köztisztviselői kart

Nagyon érdekes része lesz a készülő törvénynek az állami hivatalnokokról szóló paragrafusa. E paragrafus megakarja védeni az állami hivatalnokokat a kormányváltással járó megrázkódtatásoktól, vagyis meg-

akarja szüntetni azt a lehetetlen állapotot, hogy a közigazgatási tisztviselők tizezrei existenciálisan függjenek az éppen uralmon levő párttól. Csak így volt lehetséges az, hogy a liberálisok hosszú évtizedeken át a tőlük függő tisztviselőkn keresztül a közigazgatási terror uralmát gyakorolhatták Romániában.

Tehát a kormány az új törvénnyel független, felelős, becsületes és hasznos tisztviselői kart óhajt teremteni. Felső azonban, hogy ez a gyakorlatban oda módosul, hogy a nemzeti parasztpárt, éppen úgy, mint a liberálisok cselekedtek, igyekszik majd hivatást a különböző hivatalokban elhelyezni

és az új törvénnyel igyekszik majd biztosítani a tisztviselők elmozdíthatatlanságát.

Egyes előjelekből ítélve ennek a felvetésnek igen sok valószínűsége van, a nemzeti parasztpárt tanult a liberálisok iskolájában s most törvényes alapon előkészületeket tesz arra, hogy majdan ellenzéki korában is kormányozhasson, amint azt évtizedeken át a liberálisok is tették.

Javulás állott be az angol király állapotában

Londonból jelentik: A Buckingham palotában tegnapelőtt este kiadott orvosi jelentés ezeket mondja: A király a napot nyugodtan töltötte. Ófensége állapotában javulás mutatkozik. György király tegnap első ízben hagyta el betegszobáját. Az uralkodót a szomszédos kihallgatási szobába vitték és egyideig ott tartózkodott. Később ismét hálószobájába vitték. Tegnap reggel változatlanul mondották a király állapotát.

KIS SZENT TERÉZ

naptár mindenütt kapható. Megrendelhető a DÉLBÁCSKA kiadóhivatalánál, Novisad

1929. Január 8. Kedd

Róm. katolikus: Szörény. Protestáns: Szörény. Görög keleti: (December 26.) István. A nap kel reggel 7 óra 22 perckor, nyugszik 4 óra 23 perckor.

— Olasz hercegnőt vesz feleségül Boris bolgár király. Szófiából jelentik: Az egyik bolgár lap azt írja, hogy a római bolgár követ Boris király házassági tervének utját készíti elő. Boris király Giovanna olasz királyi hercegnő kezére pályázik.

— Az „Astra” részvénytársaság noviszádi tervét. Mint annakidején megirtuk, az angol »Astra« részvénytársaság már régebb idő óta azzal a tervvel foglalkozik, hogy hatalmas szesz és benzinfüstpáratételepet építsen Noviszádon körülbelül 20 millió dinár befektetéssel. A tárgyalások ezidőszert már meglehetősen előrehaladott stádiumban vannak, csak a telep elhelyezésére vonatkozólag nem sikerült még megállapodást kötni a várossal. A város ugyanis azt szeretné, ha a társaság a vágóhid mögött építené fel a telepet, a társaság viszont a vasuti hid melletti városi telket szemelte ki, amely gyakorlati szempontból jobban megfelel a finomító céljainak. Tegnap délelőtt az »Astra« r. t. központi vezérigazgatósága, valamint a részvénytársaság igazgatósági tagjai küldöttségileg jelentek meg Borota Braniszláv dr. polgármesternél, akivel hosszabb ideig tárgyaltak a telep elhelyezésére vonatkozólag. A tanácskozásokon Plavsics Nikola műszaki tanácsos is résztvett. Mint értesülünk, a tegnapi tanácskozások folyamán még nem történt végleges döntés.

— Elhalasztották a Waldbauer-Kerpely hangversenyt. A január 12-ére, szombatra hirdetett Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenyt közbejött akadályok miatt el kellett halasztani. A már megvásárolt jegyeket a jegyelővételi helyeken visszaváltják. A hangverseny újabb napját annakidején közölni fogjuk.

— Jelmezes bál Sztáribecsen. A sztáribecsei izr. jótékony nőegylet január 19-én a »Centrá« nagytermében szigoruan zártkörű álarcos bált rendez. Beléptidő 50 dinár. Jegyek előre válthatók a jegyárutó hölgyeknél, valamint Spitzer Rudolfné pénztárnoknál. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtnak. A meghívó felmutatása kötelező. Kezdeté este kilenc órakor.

— Fellázdak a munkások Henry Ford braziliai ültetvényén. Newyorkból jelentik: Henry Ford braziliai ültetvényén általános sztrajk tört ki. Mivel fegyveres lázadásra készülődnek, Ford gépfegyvereket és nagymennyiségű municiót küldött az ültetvényre. A munkások az alacsony munkabér miatt lázadtak fel.

— Díjmentes az ivászat az oceanjáró spanyol gőzösökön. Newyorkból jelentik: A hajózási társaságok között megindult versengéshez újabban spanyol hajózási vállalatok is csatlakoztak. Az északi tengeri hajózási vállalat hirdetést bocsájtott ki, amelyben közli, hogy január 26-tól járatokat indít a cuba—newyorki vonalon. A viteldijakat az erős konkurencia ellenére sem szállították le, ellenben a hajókon díjmentesen szolgálnak fel italokat az egyes étkezések után.

— Dobozok és l-a fehér, szürke és barna papírlémezek állandó nagy raktára Barth Domonkosnál fabrika kutija, Mali Liman, Novisad. 1-1750

APOLLO január 8 és 9-én LILIAN GISH ezidél első szenzációs filmje:

Galamb a viharban

— A noviszádi kereskedők és iparosok egyesületének főszerkesztői osztálya meghívja tagjait, különösen azokat, akiknek italmérési engedélyük van, hogy január 9-én d. u. 6 órakor feltétlenül jelenjenek meg a Lloyd (tőzsde palota) helyiségében igen fontos megbeszélés, esetleg határozat hozatal végett. Az összes tagok feltétlenül jelenjenek meg.

Csodás teint akarsz? Matt bőrt, mely hófehér? Csak DESZANKÁT használj, Ez minden pénzt megér!

— Sulyos leleplezésre készül Hanau asszony. Párisból jelentik: Glard vizsgálóbíró elrendelte annak az állítólagos jegyzéknek felkutatását, amelybe Hanau asszony bevezette a megvesztegetésre szánt összegeket. Hanau asszony védőügyvédje kijelentette, hogy védené sulyos leleplezéseket hajlandó tenni.

— Beomlott a hangár egy francia repülőtéren. Marseilléből jelentik, hogy a berrei tengerészeti repülőtéren egy épülőfélben lévő hangár összeomlott. Három munkás meghalt, öt megsebesült. A sebesülteket kórházba szállították, ahol az egyik kiszervezett, egy másik munkás haldoklik.

— Kassán politikai főiskolát, Pozsonyban evangélikus teológiai fakultást létesít a csehszlovák kormány. Prágából jelentik: A Szlovák prágai értesítése szerint még ebben az évben a parlament elé kerül az a törvényjavaslat, amely a Kassán felállítandó politikai főiskola és a Pozsonyban létesítendő teológiai fakultás ügyében intézkedik. Mindkét törvényjavaslat már teljesen készen áll a tárgyalásra.

— Repülőszerecséltenséget szenvedett két Habsburg főherceg. Dijonból jelentik, hogy a város mellett tegnap lezuhant egy kétfedelű sportrepülőgép, amelyet Antal Hauburg főherceg vezetett. A gépben kivül Ferenc főherceg ült. A két főherceg megsebesült úgy, hogy kórházba kellett őket szállítani. A két főherceg Lipót Szalvator főherceg fia.

Vásároljon állami osztálysorsjegyet!

1-50 húzas január 15 en.

12 jutalom! 125.000 nyeresemény. Össznyeresemény 82 millió 750.000 din. Rendelések eszközölhetők a főelárusítónál LUSTIG LAJOS bank- és váltóüzlet. Novisad Kralja Aleksandra 13.

— Egy tizenkilenc esztendő leány lett a Miss Hungária. Budapestről jelentik, hogy vasárnap megválasztották Miss Hungariát, aki az 1929-évi világszépségversenyen Magyarországot képviselni fogja. A választás Simon Böskere, egy keszthelyi orvos 19 esztendő leányára esett.

— Döntőbíró határoz a pilisvörösvári bányász-sztrájk ügyében. Budapestről jelentik: A magyarországi bányamunkások vasárnap országos nagygyűlést tartottak a vasmunkások otthonában, amelyen az ország valamennyi bányavidékének képviselője megjelent, hogy állástfoglaljanak az immár három hónapja tartó pilisvörösvári bányász-sztrájk ügyében. A gyűlésen előterjesztették Dréh Imre népjóléti államtitkár propezióját, amely szerint a munkások és munkaadók megbízottából álló döntőbíró alakuljon Vass József dr. népjóléti miniszter elnöksége alatt és döntsön a sztrájk ügyében. A gyűlés kimondotta, hogy elfogadja a döntőbíróra vonatkozó tervet, ha a bíróság határozatát a bányavállalat magaránézve kötelezőnek ismeri el és ha a sztrájk miatt senkit el nem bocsájt. A bányászok kijelentették, hogy amennyiben az igazgatóság elfogadja a döntőbíró összeállítását, a munkát már a mai nap során megkezdik.

Legszebb és legjobb

menyasszonyi kelengyék

legelőcsöbben kaphatók HOLIK RUDOLF az „Uj menyasszonyhoz” c. üzletben. Nsád, Kr. Aleks. 12

— Párisban az autóbilt is zálogba lehet csapni. Párisból jelentik: A Petit Parisien értesülése szerint, a párisi zálogház kétezer auto befogadására, alkalmas garázst épít fel. A városi tanács megadta a meghatalmazást az építkezéshez, amely tizenöt millió frankba kerül. Az autóbilt mint zálogtárgyra való kölcsönzés magánosok által már rég gyakorolt és jól jövedelmező üzletág. A párisi városi zálogház az elmúlt hónapban 84 autót volt kénytelen visszautasítani, mert nem rendelkezett megfelelő garázssal. Ezért most úgy határoztak, hogy az autóbiltre való kölcsönzésre is kiterjesztik a zálogház tevékenységét.

Vinkovics fatelep

Futaki ut (Kórház mellett) raktáron tart tűzifát, porosz kőszent, bécsi és felső sziléziai kokszot, retorta faszenet és tetőcserepet. Telefon 22-57.

— A szülésznők figyelmébe! Ezennel a legszigorubbán figyelemztem a szülésznőket, hogy az újszülöttek keresztelése alkalmával terjesszék be a legpontosabb adatokat a szülőkről, akik még csak tíz évvel ezelőtt telepedtek le Noviszádon és nem kötöttek itt házasságot, elsősorban a szülők házasságlevelét, az anya születési bizonyítványát, ha nem kötött házasságot, amit keresztlevelével kell igazolni. A fenti adatok nélkül nem fogom megkeresztelni az újszülötteket s nem lajstromozom őket az újszülöttek anyakönyvében. — Miroszávljevics Veljko, a Szt. Uspenszka templom plébánosa.

Megtalálták egy juliusban eltűnt angol tudós holttestét. Santiagóból jelentik: Egy brazil expedíció az Andesekben négyezer méter magasságban megtalálta Newton Marden angol kutató holttestét, aki még juliusban tűnt el. Két társának még eddig nincs nyoma.

— Brüsszel uccái alatt kigyulladt a gázvezeték. Brüsszelből jelentik: A város egyik uccájában javítási munkálatokat végeztek a gázcsövezevényen. A javítás folyamán megrepedt a főcső és a kiáramló gáz elerjedt a vezeték csatornáiban. A gáz még eddig ismeretlen okból kigyulladt és a robbanás a levegőbe röpitette a vaslejárat fedelét, amely egy munkást agyonsújtott. A veszedelem igen nagy, mert a gáz a csatornában tovább ég.

— Eddig tizenkétezer ember pusztult el az amerikai spanyoljárányban. Newyorkból jelentik, hogy az Egyesült Államok területén dühöngő spanyoljárványnak eddig tizenkétezer halálos áldozata van, a halottak száma a legközelebbi időben azonban minden valószínűség szerint még lényegesen emelkedni fog.

— A magyarországi rádióleadó rendszeresíti a képtávírozást. Budapestről jelentik: Tavasszal a magyar rádióleadó is rendszeresíti a képtávírozást. A tél folyamán az igazgatóság megvizsgálja a képtávírozás terén eddig elért eredményeket és ennek alapján honosítja meg az újdonságot a magyar rádióban.

Az ítélet napja

Regény a szegedi árvíz borzalmairól

(29) Irta: ÁBRAI KÁROLY

Az este megindult szél már ekkor viharra növekedett.

Egy sárga tenger volt az áradat, melynek fehér-szürkés sórényű hullámai üvöltve nyargaltak föl-földuzzadva és hegyeket képezve, majd ismét a mélységbe visszahajolva, melyek néha, úgy tetszik, mintha jajgatnának, néha élesen sikoltanak, néha ordítanak, mint egy kintzött szellemóriás.

A szédítő zaj mintha a természet beszélni akaró nyelve lenne s a felette nyargaló fellegek, mint egymást üldöző, sikoltozó furiák. Ugy tetszik, mintha a levegő perelne a vízzel, a hullámok a levegővel s mindketten a földdel.

A sűrű homályos eső, mint egy gyászszövet, mint egy óriás szemfedő tűnik föl, melyet a kintlódóra terít egy mindenható kéz.

Az egész mindenség egy szomorú, sötét káosz, mintha a száraz most akarna különválni a víztől, egyrésze még folyó hig elem, másik már félig megsűrűsödött víz és földhabarék.

A szél sikoltása mintha az átalakulás válságában vajdó természet kinos jajgatása lenne s a partokat ellepő munkások, mint a haldoklók mellett virrasztók.

Minden pillanatban újabb és újabb aggasztó jelentések érkeztek, minden ponton katasztrófával fenyegetett a veszély. Minden csapatvezér azt kérdezte: mit tegyünk?

— Küzdjenek tovább és haljanak meg, — volt az altábornagy válasza.

A veszély percnként növekedett.

Hol egyik, hol másik védelmi szakaszvonalon hallatszott a vészjelző kürtök tülkölése.

A 97. és 98. számú vasuti órházak között a veszély tetőpontjára hágott. Az egész hosszú védelmi vonalon hallatszottak a vészjelek riadozásai.

A vihar pedig mindegyre fokozódott. Az áztatott s meg-megújuló szivárgásoktól átnedvesedett töltéshez csapódott magas hullámok nem egyszer öntötték tele piszkos vízzel a két hős katona arcát.

Oda sem néztek neki, legföljebb le-tűrülték köpenyük szárnyával.

Az orosz ezredes beszélt már magyarul. Mióta Margitot szerette nagy szorgalommal tanulta meg ezt a nyelvet.

— Brávó, derék magyar. Nefélj, vitéz magyar. Kitartani! — szólott a munkásokhoz.

— Mi kitartjuk uram, csak ez a föld tartson ki bennünket, — mondta az egyik munkás, nagyot dobantva lábával a sűpedékes töltésre.

A vészjelek mind sűrűbben hangzottak, egynemelyik egészen közelükben.

Egyszerre úgy tetszett a két vezérnek, mintha a föld inganék lábaik alatt, amint ezt a földrengés rázkódásainál lehet érezni.

Megdöbbenve néztek egymásra. Mi lehet ez?

Nemsokára megtudták.

Még egy újabb rázkodás, azután erős dürgő zuhanás, minő a vizesésekre szokott lenni.

És ezzel egyszerre rémes ordítás, mint a hullámtörésre elmerülteknek kétségbeesett halálsikoltása.

Aztán pár perc múlva néhány egymást gyorsan követő puskalövés, mint midőn támadó ellenségre tüzelnek.

Az orosz ezredes meglepetve nézett ab-

ba az irányba ahonnan a tüzelést hallotta. Sas tekintetével igyekezett áthatolni az éjszakai sötét, nedves ködön.

Mi történik ott? Miért lövöldöznek a katonák?

Pulc altábornagy arcára a mély levertség sötét fellege vonult.

— Elvesztettük a csatát! — mondta a herceghez, — a gát átszakadt, itt valahol egészen közelünkben. Szegény elsülyedt város, — végezte nagyot sóhajtván.

— Mit tegyünk? — kérdezte az ezredes.

— A mi munkánk most már csak a mentés. Ha ebben is részt akarsz venni, ezredes barátom, siess a városba. A város háza előtt vannak csónakok és vas pontonok. Úlj föl egyre. Végy magadhoz evzőket, aztán igyekezz ide vissza. E városrész a legmélyebb. Itt van leghamarább és legnagyobb szükség a segítségre.

— Nekem magamnak van egy ladikom amit asuton hoztam Konstantinápolyból. Itt van letéve a pályafőháznál Mondhatom, hogy kitünő.

E pillanatban a városból három egymást követő ágyulövés dördülése hallatszott.

Ez volt a katasztrófa bekövetkezésének előre meghatározott hirdetője.

Nyomban utána megkonduáltak a vészharangok minden toronyban. Legelsőben a városházán, aztán a Rókuson, aztán a Felső-, mindjárt rá az Alsó városra zúgtak a vész és halált hirdető ércnyelvek.

— Bim! bam! bim! bam!!

— Meneküljetek, itt az utolsó ítélet napja! Elsülyed a város, mint egykor Sodoma és Gomora!

Segédtszti je jött jelenteni az altábornagynak a bekövetkezett katasztrófát. Civil és katona munkásokat söpört magával az áttört tengeráradat. A fönt is jelzett

Meghalt Nikolajevics Nikolaj orosz nagyherceg

Nizzából jelentik, hogy Nikolajevics Nikolaj nagyherceg szombaton este antibesi villájában meghalt. Szombaton reggel a nagyherceg ágyban fekvé misét hallgatott, majd keveset evett és néhány órát pihent. Utána megszerkesztette annak a kiáltványnak a szövegét, amelyet az orosz karácsonyi ünnepek alkalmával szándékozott az oroszokhoz intézni.

Este negyed 10 órakor a nagyherceg állapota hirtelen válságosra fordult. A halál este fél 11 órakor következett be. A nagyherceg felesége karjai között lehelte ki lelkét. A holttestet kozák diszgyenruhába öltöztették és diszes ágyra fektették amelyet kozák diszörség vett körül. Teodozius archimandrita állandóan imát mond az ágy mellett. A holttestet ma reggel 9 órakor helyezik koporsóba. A temetés helyére és idejére vonatkozólag még nem történt intézkedés.

A francia lapok részletesen foglalkoznak Nikolajevics Nikolaj nagyherceg halálával és megállapítják, hogy az elhunyt jó barátja volt Franciaországnak.

A Question Mark repülőgép vasárnap este még a levegőben tartózkodott

Washingtonból jelentik: A Question Mark repülőgép vasárnap délután még a levegőben tartózkodott. A repülőgép közép-európai időszámítás szerint vasárnap este 9 óráig 126 órát töltött a levegőben. A késő esti órákban a pilóták szikraáviratot adtak le, hogy a repülést már aligha folytathatják hosszabb ideig, mert a motorok kihagyással dolgoznak. A gép eddig tizenegyszer vett fel benzint és életmiszereket más repülőgépekről.

Gerich Béla tűzifa, koks és szén kereskedése
Pirosi ut (0. or) 105. - Telefon 28-41
Legolcsóbb napiárban szállít

őrházak között történt az átszakadás.

— Állapítsák meg majd később a né tán hiányzó legénységet, aztán tegyen róluk jelentést, főhadnagy ur. Most munkára! Menteni!

— Igenis, altábornagy ur! Sietek a városba kijelölt pontonomhoz.

— Helyesen! Előbb azonban küldjön ide néhány jó evező katonát, akármilyen csapatbelit.

— Hány evezőre van szüksége, ezredes ur?

— Négyre, ha lehet. Kormányozni én fogok.

A főhadnagy katonásan köszönve, távozott.

A víz dörgő zugással omlott ezalatt a szerencsétlen városba. Néhány utjába eső vályogházat mint gyöngye hangyabolyt söpörve el s tengert árasztva a mélyebb utcákba.

— Azthiszem bajtárs, hogy már megkezdheted munkádat, — mondta az altábornagy.

— Várom parancsait, altábornagy ur.

— A veszedelem ezekben a legközelebbi utcákban a legnagyobb. A segély itt a legsürgősebb. Nincs közöttetek ide való?

— kérdezte a segédtszttől küldött négy katonától.

— Jelentem alássan, én szegedi vagyok! — mondotta az egyik.

— Jól van fiam. Te leszel az ezredes ur csónakján a kalauz. A „Bárka“ és „Dob“ uccák fekszenek legmélyebben. Ide fogtok először a csónakkal menni.

Aztán az ezredeshez fordult.

— Egyéb teendőket a te tapasztalatod és bölcsességed fogja neked elmondani, bajtárs. Járj el azok szerint.

Az ezredes a katonákkal távozott.

Folytatása következik.

A NAK legyőzte a Makkabit, a postások döntetlenül játszottak a Gradjanszkival

Gradjanszki—Postás A. K. 1:1 (1:0) II. oszt. serlegdöntő

NAK pálya, bíró: Nikolics

A másodosztályú serlegdöntő vasárnap kétszer tizenötperces játéka vonatkozó jóslásunk bevált, a játék döntetlenül végződött. Kár, hogy a kerület ezuttal is elmulasztott intézkedést tenni arra vonatkozólag, hogy döntetlen eredmény esetén a pravoszláv karácsonyi ünnep során játszanak új mérkőzést és így a tegnapi és mai ünnepnap futballmérkőzés nélkül maradt.

A mérkőzés lejátszásának nem lett volna akadály, mert a pályát borító hó éppenséggel nem gátolja a mérkőzések lejátszását. Vasárnap délelőtt olvadó volt az idő és a labda kezelése és továbbjuttatása fokozott erőfeszítésre készítette a mérkőző játékosokat. A nehéz feladattal mind a két csapat derekasan megküzdött és az eredmény a játék menetének is hű visszatükröződése.

Az első félidőben ugyanis a Gradjanszki volt fölényben, de Török góljánál többre nem futotta az erőből, mert a postás védelem keményen állta a havat. A második félidőben azután mindjobban magára talál a postások csatársora és több veszélyes helyzetet teremt a petrovaradini kapu előtt. Kiss gólja állítja be a végeredményt és most újabb harcot következik a másodosztályú karácsonyi serlegért.

NAK—Juda Makkabi 2:1 (1:0) I. oszt. serlegmérkőzés

NAK pálya, bíró: Rossier

Az időjárás a délutáni mérkőzésre is változatlanul enyhe maradt és a délelőtt felforgatott sáros hó, különösen kemény próbára tette a játékosok munkabírását. Dicsérettel kell megállapítani, hogy a csapatok elejétől végig a legnagyobb odaadással és lelkesedéssel küzdöttek végig a mérkőzést, amely a néhez pályaviszonyokat tekintetbevéve, határozottan érdekes és élvezetes volt.

Röviddel kezdés után Bertok lefut, beadását Schaeffer védhetetlenül a Makkabi hálóba lövi. A NAK gyors eredménye nem veti vissza a Makkabi

játékkedvét, sőt játékosai határozottan ügyesebben alkalmazkodnak a havas pályához. A NAK csatárok és halfok is, erőltetik a rövid passzokat, amelyek természetesen sorra elakadnak a hóban, vagy az ellenfél zsákmányává válnak. Hasztalan tanácsolja Bertok, hogy „spiccel“ dolgozzanak, a meddő egyhelyben tologatás sok veszedelmes támadáshoz segíti a lelkesen és hosszú labdákkal operáló Makkabi játékosokat.

A második félidőben eredményre is vezet a Makkabi játékosainak ügyesebben alkalmazkodó képessége. Morgenstern beadását Berger kapja és közelről védhetetlenül a NAK hálóba juttatja. Mindkét oldalon erős és izgalmas harc folyik a győztes gólért és a játéknak ebben a periódusában a NAK is mintha átvette volna az egyedül célravezető magas játékot. Egy kapuelőtti kavarodásból Tancos elé kerül a labda, a tizenhatosról erős lövéssel a hálóba juttatja. A gól után a Makkabi keményen küzd a kiegyenlítésért, de a NAK védelem sikerrel veri vissza a támadásokat.

Vasárnapi győzelme után a NAK került az elsőosztályú serleg döntő küzdelmébe, ahol a Vojvodina lesz az ellenfele.

Nürnberg. Délnémetország—Ausztria válogatott 5:0 (0:0).

Athén. Bocskay—Enosis 3:2 (2:2).

Havanna. Sabária—Havanna válogatott 4:1 (1:0).

— **Muzsa Gyula a francia becsületrend lovagja.** Parisból jelentik: A francia köztársaság elnöke, 1928. november 5-én kelt elhatározásával Muzsa Gyula magyar felsőházi tagnak, az olimpiai ügyek vezetőinek és a nemzetközi olimpiai bizottság magyar tagjának a francia becsületrend tisztikeresztjét adományozta.

— **Meghalt a világ leghíresebb boxmenagere.** Miamiából jelentik, hogy Tex Richard, a világ leghíresebb boxmenagere tegnap reggel 8 órakor meghalt. Tex Richard tehénpásztorból lett dollármilliomos. Néhány nappal ezelőtt vakbéloperációt hajtottak rajta végre.

Rádió-műsor

Kedd, Január 8.

Zágreb. 10: Az orosz zenekar karácsonyi templomi énekeket ad elő. 17: Népszerű delutáni hangverseny.

Budapest. 9.15: Temesváry—Kerpely—Polgár trió hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, hírek. 12.20: Gramofónhangverseny 13: Pontos időjelzés időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 15.30: Tündérvásár meseórája. Lili csinjei. Irta és előadja Altai Margit. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás, víz állásjelentés és hírek. 17.0: Szórakoztató zene. Zenekari hangverseny. Vezényel Polgár Tibor. 18.30: Mit üzen a rádió? 19.25: A Turáni társaság előadása. 20: Színműelőadás a Studióból. A bölcső. Színmű 3 felv. Irta: Eugene Brieux. 22: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 22.20: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 20.30: Esti hangverseny.

Berlin. 16.30: Délutáni hangverseny. 20.30: Nemzetközi közvetítések. Hangverseny.

Prága. 12.30: Déli hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 22.20 Kavéházi zene.

Róma. 20.45: Részletek G. Bizet S. Pescatori Di Perle című operájából.

***

TŐZSDE

1929 Január 7

A dinár árfolyamai

Budapest 9.98 10.04 Bécs 12.41—12.47
Prágában 58.87—59.275, Berlinben 7.29—7.31
London —, Trieszt 33.66—33.70

Zürich

Paris 20.30 — London 2519 Newyork 519.20
Brüsszel 72.225, Milánó 27.20 —, Madrid 84.75
Amszterdam 208.625, Berlin 123.55
Bécs 73.05, Stockholm 139 —, Oszlo 138.50
Kopenhága 138.60 Budapest 90.545, Szófia 3.75
Prága 15.37 Varsó 58.175 Beograd 9.1275
Athén 6.71, Sztambul —, Bukarest 3.12
Helsingfors 13.06

Oslkagol terménytőzsde

Buza tartott Március: 113⁷/₈, május 116³/₄—116⁷/₈, Julius 117⁷/₈—118. Tengeri alig tartott. Március: 88 —, májusi 90⁷/₈, Julius 92⁵/₈. Zab tartott. Március: 47³/₄, május 48¹/₈, Julius: 46¹/₂. Rozs tartott. Március: 102¹/₄, május: 105 —, Julius: 102³/₄.

Budapesti határidős terményzárlatok: Irányzat: szilárd. Forgalom: élénk. Magyar buza márciusra 23.82—23.86, májusra 24.74—24.76. júliusra 24.98—25. —. Magyar rozs márciusra 22.62—22.64, májusra 23.36—23.38, júliusra 23.—23.02. Tengeri májusra 27.90—27.92, júliusra 27.82—27.84

APRO HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy sor 1 dinár, NAGY BETOS 2 dinár, a leg
kisebb apró hirdetés 10 dinár

Kiadó

Kiadó szép száraz he-
lyiség műhelynek, vagy
raktárnak. Futaki u. 70.
94-2

Jevrejska ucca 12 szám
alatt az emeleten kiadó
egy nagy uccai szoba kü-
lönbejárattal, megfelel
irodának, divatszalonnak,
fogászati műteremnek stb.
Bővebbet az emeleten.
113 2

ÜZLETHELYISÉG (volt
Michels gyógyszerár) Fu-
taki uton 33 szám alatt
4 uccai szobával és az
összes mellékhelyiségek-
kel, esetleg külön is ki-
adó. Egy szoba konyha
kiadó. Érdeklődni lehet
Billy Józsefnek, Bječina.
Bosna. 123-1

Lakás! Két szép uccai
szoba konyhával azon-
nal kiadó. Török, Željez-
nička u. 66. 127-1

Kereslet

FEHÉRNEMŐ VARRO-
DÁBA tanulóleányok fel-
vételnek. Cim a Délbácska
kiadóhivatalában.

ELEGANS BUTORO-
ZOTT SZOBÁT külön-
bejárattal a belvárosban
február 1-re keresek. Kar-
dos hirdetővállalat, No-
visad Vilsonov trg 7.

Vegyés

Használt gőz és moto-
ros cséplőkészleteket be-
cserélünk új gőz és mo-
toros garnitúrára, vi-
szont használt gőz és
motoros garnitúrák ked-
vező fizetési feltételek
mellett cégünkél szerez-
hető be Gustáv Findeisen
és Tsa. Noviszád, Zsel-
jeznicska 100. 4376

MOSAST darabszáma
olcsón elvállalok. Cim a
kiadóban. 3611

Csak
EGYSZER
próbálja meg

A
SOA
CRÉMET

Lakás

3 szoba, fürdőszoba
mellékkel helyiségekkel
kiadó

Mali Liman, Straži-
lovo ucca 6.

HIRDETÉSEKET

felvesz

A DÉLBÁCSKA

kiadóhivata

Novisad, Kralja Petra 30

Slaveks - Furnirok

legjutányosabban beszerezhetők

SLAVEKS D. D. LUDWIG HUBERT I SIN
za sumsku industriju NOVISAD, Cara Dušana
ZAGREB-BROD n/s ul. 33. Poštanski pretinac 25

Hirdetmény

1929. január 17-én, délelőtt 10 óra-
kor a járásbíró, mint telekkönyvi ha-
tóság helyiségeiben nyilvános árverésen
eladásra kerül a Banka Vojvodina rak-
tára, amely a Temerini ut 119. sz. alatt
van.

ÁGYBETÉTEK

Összecsukható vaságyak
és
tömör vaságyak

Kramer Testvérek

Novisad Mali Liman

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

DÉLBÁCSKA**KIS SZENT TERÉZ**

KÉPES NAPTÁRAK

MÉG KAPHATÓK

A DÉLBÁCSKA KIADÓHIVATALÁBAN, NOVISAD

Naptárárusoknak nagy árengedmény!

HOL VÁSÁROLJUNK NOVI SADON**Telefunken rádiót**

hangszórót, rádiólámpát stb., amelyek ugy minő-
ségben, valamint árban versenyen felül állanak

KRAUSZ SAMUNÁL, Kr. Petra ul. 7.
A Jugoszláv Siemens (Telefunken)
Novisadi képviselője és lerakata

Kedvező fizetési feltételek! Díjtalan bemutatás!

Kávét, fűszert és csemegeárut
legjobb minőségben, legolcsóbban

DIMOVIĆ

fűszer- és csemegeüzletben. Telefon 23-34

Furnirt, ragaszlemezt, (Sperplatten)
diszkrét minden méretben butort minden
méretben, versenyképes árban. Dusan szor-
tírozott raktár

„DOMUS” Bernat Pesing Željeznička 105/107
Telefon 23-32. Nagyban és kicsinyben.

Női és férfi kabátokat

kész öltöny, gyermek ruhát
legjobb minőségben, legolcsóbban

NOVÁK DOLOVAC

cégnél. Kralja Petra ul. 25

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZBAN

mert ott
a legolcsóbb bevásárlási forrás
minden fajta cikkben

DIVATÁRUT

őszi és téli ujdonságot, férfi és női szöve-
tet, selymet nagy választékban, legolcsóbban,
szabott áron

MIROSAVLJEVIĆ TESTVÉREK
áruházában Kr. Petra ul. 8

Látta-e már**csillárait****GELB**

Novisad, Futoski put 11. Telefon 26-45

FIGYELEM!

Női kézitáskát, férfi pénztárcát,
koffert, nyergét, aktatáskát, iskolatás-
kát, necessairet, manikűr-készletet és min-
dennemű bőrárut karácsonyi ajándék-
képpen legolcsóbban

A. LAKS bőrárúüzletében
Novisad Dunavska 20

Droguát, vegyszert, különlegességeket,
betegápolási cikkeket, illatszereket
és pipereárut

„ANGYAL” drogériában
Gerich palota

ÓRÁT, ÉKSZERT

legnagyobb választékban, legversenyképe-
sebb árban

SEIDLING PÁL

órás és ékszerész üzletében Kr. Petra 28

Bundát, szörmét

s az összes szücsárukat legjobb
minőségben, legolcsóbban csak

SALÓ NETTEL
szörmearuházában Hotel K. Marija épület

GRAMOFONT

a világhírű COLUMBIA és
THALIA, legújabb gramofon-
lemezeket, **DÜRKOPP** var-
rógépet és kerékpárt az egye-
dülly **gyári lerakatainál**

„Express” J. Horváth

cégnél, Pašičeva ul. 19

Kedvező részletfizetési feltételek

Izléses ujévi

nyakkendő, ing, kesztyű stb. divatcikkek

Georges Fuchs-tól

örömet szereznek

(Férfi divat, Kralja Petra 30.)

CIPŐT

nő, férfi és gyermek részére
hó és sárcipőt elismert leg-
jobb minőségben, legolcsóbban

LJUBLJANSKA CIPŐÁRU LERAKATNÁL
Kralja Aleksandra 19